

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ **M.**, bývajúceho v M. a 2/ **JUDr. V.**, bývajúceho v M., proti žalovanému **O.**, so sídlom v M., **o zaplatenie 48 770 Sk a 37 304 Sk** istiny s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 9 C 6/2005, na dovolanie žalobcu 1/ zastúpeného JUDr. P., advokátom so sídlom v T., proti uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 5. septembra 2007 sp. zn. 2 Co 346/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trebišov rozsudkom zo 7. októbra 2005 č.k. 9 C 6/2005-167 zamietol žalobu a rozhodol o trovách konania. Vychádzal z toho, že v danom prípade išlo o uplatnenie nároku žalobcu 1/ na peňažné plnenia voči žalovanému titulom náhrady nákladov na opravu strechy domu vykonanú žalobcom 1/ a titulom zľavy z nájomného a z úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu; žalobca 2/ na základe zmluvy o postúpení časti pohľadávky nadobudol 50 % pohľadávky žalobcu 1/ z titulu opravy strechy. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v byte užívanom žalobcom 1/ boli závady, ktoré bránili jeho riadnemu užívaniu, a že žalobca 1/ vynaložil finančné prostriedky na ich odstránenie. Právo nájomcu na náhradu nákladov v zmysle § 691 Občianskeho zákonníka a na zľavu z nájomného a z úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu v zmysle § 698 Občianskeho zákonníka ale neuplatnil tak, ako to upravuje § 699 Občianskeho zákonníka. Oneskoreným uplatnením došlo v danom prípade k preklúzii (zániku) práv, preto súd nemohol žalobe vyhovieť. Výroky o trovách konania odôvodnil poukazom na § 148 ods. 1 a § 150 O.s.p.

Uvedený rozsudok súdu prvého stupňa napadli žalobcovia 1/ a 2/ odvolaním. Krajský súd v Košiciach uznesením z 5. septembra 2007 sp. zn. 2 Co 346/2006 konanie o odvolaní žalobcu 1/ zastavil. Prvostupňový rozsudok zrušil vo výroku o zamietnutí žaloby žalobcu 2/ a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom 2/ a žalovaným; vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že žalobca 1/ podaním z 9. mája 2007 (č.l. 215 spisu), doručeným odvolaciemu súdu 14. mája 2007 oznámil, že podané odvolanie berie späť, lebo predseda žalovaného družstva mu dal ústny príslub, že je ochotný sa s ním dohodnúť mimosúdne. Neskôr ale žalobca 1/ odvolaciemu súdu podaním z 23. júla 2007 (č.l. 217 spisu), ktoré bolo doručené 25. júla 2007 oznámil, že trvá v celom rozsahu na svojom odvolaní a jeho prejednaní odvolacím súdom, a to z toho dôvodu, že pri „prepise“ bytu na inú osobu predseda žalovaného družstva robil naňho nátlak v tom zmysle, že „prepis“ nebude realizovaný, dokiaľ „nezruší všetky aktívne súdne spory“ a nevyrovná dlh na nájomnom a službách v sume 100 000 Sk, ktorú musel zaplatiť, avšak bez toho, aby sám dostal späť svoje peniaze. Odvolací súd poukázal na ustanovenia § 207 ods. 2 a 3 O.s.p. a uviedol, že podané odvolanie možno vziať späť, dokiaľ o odvolaní nebolo odvolacím súdom rozhodnuté. Späťvzatie odvolania je procesný úkon účastníka voči súdu, ktorým prejavuje svoju vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo. Zákon však nepripúšťa, aby účastník odvolal späťvzatie odvolania, nakoľko účinky späťvzatia odvolania nastali už tým, že sa späťvzatie dostalo do dispozície súdu. Späťvzatie odvolania doručené odvolaciemu súdu preto nemožno ďalším úkonom vziať späť a navrátiť tak konanie do pôvodného stavu. So zreteľom na to, že žalobca 1/ vzal odvolanie účinne späť, bolo konanie o jeho odvolaní zastavené. Zrušujúci výrok vo veci samej (pokiaľ ide o žalobcu 2/) odôvodnil odvolací súd tým, že súd prvého stupňa rozhodol na základe neúplne zisteného skutkového stavu.

Proti výroku uvedeného uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo zastavené konanie o odvolaní žalobcu 1/, podal žalobca 1/ dovolanie. Žiadal, aby dovolací súd napadnutý výrok zrušil a „nariadil všeobecným súdom v konaní pred Okresným súdom Trebišov ďalej pokračovať aj so žalobcom 1/“. Ako dovolací dôvod uviedol, že v konaní mu bola odňatá možnosť konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.) a že v ňom došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Dovolateľ potvrdil, že podaním z 9. mája 2007 „požiadal“ konajúci súd o späťvzatie odvolania; k naplneniu dôvodu, so zreteľom na ktorý vzal odvolanie späť (t.j. k realizácii príslubu predsedu žalovaného družstva o mimosúdnom usporiadaní veci), ale

nedošlo. Dovolaciemu súdu navrhol, aby vykonal dokazovanie za účelom zistenia, či a z akého dôvodu nedošlo k mimosúdnemu usporiadaniu veci. Zdôraznil, že sa svojho nároku nikdy nevzdal a nebola uzavretá žiadna písomná dohoda o vzdaní sa jeho nárokov voči žalovanému družstvu. Odvolací súd nepostupoval správne, keď uvedeným skutočnostiam nevenoval pozornosť a rozhodol bez toho, aby mal pred zastavením odvolacieho konania k dispozícii tieto podklady. Žiadal, aby dôkazy vykonal dovolací súd a po ich preskúmaní aby dovolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca 2/ ani žalované družstvo sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania zastúpený advokátom (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Pokiaľ bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.).

V danom prípade smeruje dovolanie žalobcu 1/ proti výroku uznesenia odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania. Keďže napadnutým je uznesenie, ktoré nie je uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodiť z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. a tiež so zreteľom na námietku dovolateľa sa dovolací súd zaoberal aj tým, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto

ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné subjektívne tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalobca 1/ netvrdil, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu 1/ preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možnosťou pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu týchto práv dochádza v dôsledku nesprávneho – zákona sa priečiaceho postupu súdu, ktorým je účastník vylúčený z ich realizácie.

Podľa názoru dovolateľa sa postup odvolacieho súdu po späťvzatí odvolania priečil zákonu a mal za následok procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pri skúmaní prípustnosti dovolania žalobcu 1/ podľa tohto ustanovenia dovolací súd vzal na zreteľ, že dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova (§ 207 ods. 2 O.s.p.). Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví (§ 207 ods. 3 O.s.p.).

Späťvzatie odvolania je procesný úkon odvolateľa (účastníka konania, ktorý podal odvolanie), obsahom ktorého je jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav odvolateľa, že rezignuje na svoj pôvodný zámer (aby o odvolaní vecne rozhodol odvolací súd) a že už

netrvá na vecnom prejednaní jeho odvolania a meritórnom rozhodnutí zo strany odvolacieho súdu.

Z ustanovenia § 207 ods. 3 O.s.p. vyplýva, že ak odvolateľ vezme odvolanie späť, odvolací súd nemá inú možnosť, než odvolacie konanie zastaviť. Späťvzatie odvolania je z tohto hľadiska definitívne. Účastník konania, ktorý vzal účinne odvolanie späť, nemôže zrušiť svoj procesný úkon späťvzatia (nemôže „vziať späť späťvzatie odvolania“), trvať na späťvzatom odvolaní a žiadať, aby konanie o odvolaní nebolo zastavené a aby sa v ňom pokračovalo bez ohľadu na späťvzatie odvolania. Pokiaľ odvolateľ taký úkon predsa len urobí, odvolací súd naň neprihliada, lebo takýto úkon nemá žiadne procesné účinky.

Procesný úkon žalobcu 1/ z 9. mája 2007 (č.l. 215 spisu) obsahuje jeho jednoznačný prejav vôle, ktorým vzal odvolanie späť (viď prvý odsek tohto podania, ktorý nasleduje po označení veci). Pokiaľ sa v nasledujúcom odseku tohto podania uvádza, že odvolateľ robí tento úkon preto, lebo mu „žalovaný predseda družstva dal ústny prísľub“, že je ochotný pristúpiť k mimosúdnej dohode, ide len o bližšie vysvetlenie dôvodov, so zreteľom na ktoré odvolateľ vzal odvolanie späť. Ako už bolo uvedené vyššie, z hľadiska § 207 ods. 2 a 3 O.s.p. je pri späťvzatí odvolania rozhodujúce iba to, či tento procesný úkon obsahuje jednoznačný a nespochybniteľný prejav odvolateľa, aby sa o jeho opravnom prostriedku meritórne nerozhodovalo. Dôvody, pre ktoré odvolateľ tento procesný úkon v odvolacom konaní urobil, nie sú z hľadiska uvedeného ustanovenia právne relevantné (späťvzatie odvolania ani nemusí obsahovať vysvetlenie dôvodov). Bez právneho významu je tu preto i okolnosť, že odvolateľom zohľadnený dôvod späťvzatia odvolania spočíval v jeho (na subjektívnom názore založenom) predpoklade, ktorý sa neskôr objektívne nezrealizoval. Právne významný nemôže byť ani prípadný omyl odvolateľa pri späťvzatí odvolania (najmä preto, lebo Občiansky súdny poriadok neupravuje dôsledky procesných úkonov účastníkov urobených v omyle).

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že pokiaľ odvolací súd po späťvzatí odvolania žalobcom 1/ neprihliadol na jeho (neskorší) procesný úkon, ktorým chcel zrušiť účinky doručenia svojho späťvzatia odvolania, bol jeho procesný postup v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti žalobcu 1/ konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

K tvrdeniu dovolateľa, že konanie je v danom prípade postihnuté tiež tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba uviesť, že táto (dovolateľom tvrdená) vada je síce spôsobilým dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Pokiaľ sa žalobca 1/ domáhal, aby dovolací súd doplnil dokazovanie vykonané súdmi nižších stupňov, dovolací súd uvádza, že v konaní o dovolaní sa už dôkazy nevykonávajú (viď § 243a ods. 2 O.s.p.).

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu 1/ nemožno v prejednáwanej veci vyvodiť ani z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania (§ 243b ods. 4 O.s.p.) v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.; dovolací súd mu ale nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. júla 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: